

FOCUS **ΕΝΑ** ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΠΡΟΣΙΤΕΣ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

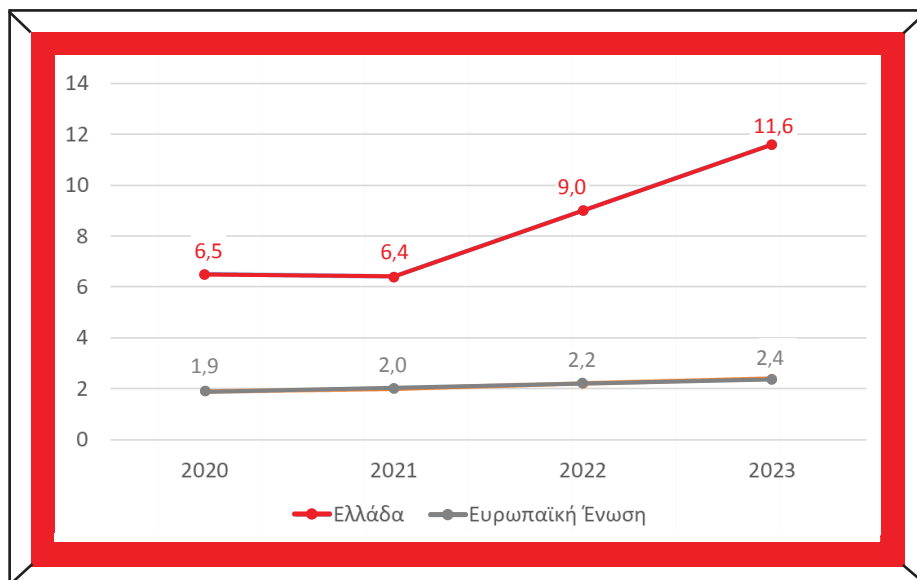

ΕΝΑ

Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

Μία από τις σημαντικότερες πτυχές της κοινωνικής προστασίας είναι η υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού. Σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν δημόσια συστήματα υγείας, ωστόσο, οι πολίτες που ασθενούν δεν μπορούν πάντα να καλύψουν τις ανάγκες περίθαλψης. Η Eurostat συγκεντρώνει στοιχεία για αυτή την αδυναμία κάλυψης των αναγκών υγείας, η οποία οφείλεται σε τρεις κυρίως λόγους: Το υψηλό κόστος που πρέπει να πληρώσουν, την απόσταση από το κοντινότερο ιατρείο ή νοσοκομείο και τον απαιτούμενο χρόνο αναμονής προκειμένου να εξυπηρετηθούν. Το διάγραμμα 1 δείχνει το ποσοστό του πληθυσμού που αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας, αλλά αδυνατεί να το αντιμετωπίσει για οποιονδήποτε από τους τρεις λόγους.

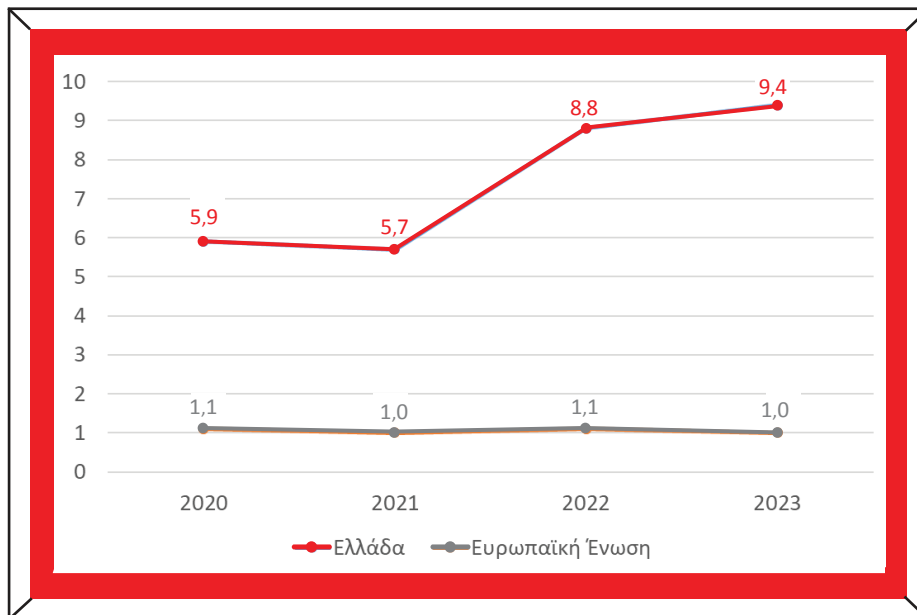
Διάγραμμα 1. Ποσοστό πληθυσμού που αδυνατεί να καλύψει ανάγκες υγείας λόγω κόστους, απόστασης ή αναμονής

Όπως βλέπουμε το διάγραμμα 1, το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι σαφώς εντονότερο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δείχνει να επιδεινώνεται δραματικά από το 2022 και μετά. Το 2020-21 το ποσοστό των Ελλήνων που αδυνατούσε να καλύψει το πρόβλημα υγείας του ήταν κοντά στο 6,5% έναντι περίπου 2% στον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή παραπάνω από τριπλάσιο. Στη διάρκεια του 2022 και 2023 το ποσοστό αυτό εκτοξεύθηκε στο 9% και 11,6%, αντίστοιχα, και είναι πλέον παραπάνω από τετραπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Αν θέλουμε να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, μπορούμε να δούμε αναλυτικά κάθε μία από τις παραπάνω τρεις αιτίες. Το διάγραμμα 2 δείχνει την πρώτη από αυτές, το υψηλό κόστος των υπηρεσιών υγείας, που είναι και η σημαντικότερη με διαφορά.

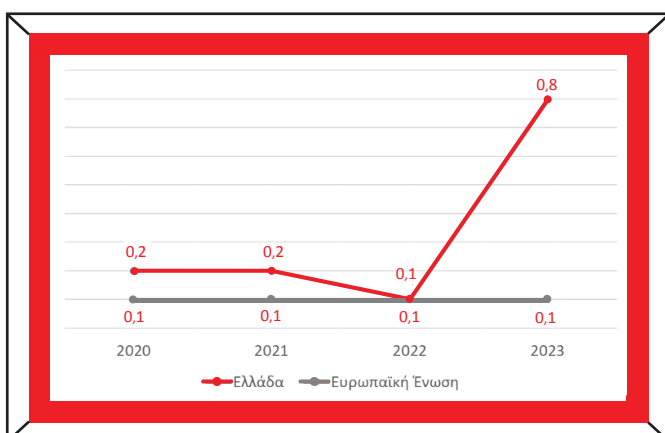
Διάγραμμα 2. Ποσοστό πληθυσμού που αδυνατεί να καλύψει ανάγκες υγείας λόγω κόστους

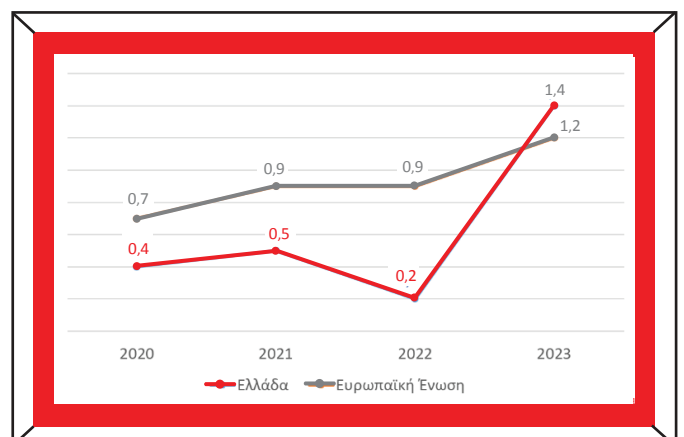
Η εικόνα είναι παρόμοια με εκείνη του διαγράμματος 1 και καθιστά σαφές ότι το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό εκείνων που αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης στην Ελλάδα βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση λόγω κόστους. **Το εν λόγω ποσοστό στην Ελλάδα είναι μακράν το υψηλότερο μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.** Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Ρουμανία με μεγάλη απόσταση από την Ελλάδα: το 2023 το αντίστοιχο ποσοστό της Ρουμανίας ήταν 3,8% έναντι 9,4% της Ελλάδας.

Τα σχετικά ποσοστά εξαιτίας των δύο άλλων αιτιών (απόσταση και αναμονή) φαίνονται στα διαγράμματα 3.α και 3.β αντίστοιχα. Είναι σαφές ότι οι δύο αυτές αιτίες αποτρέπουν μικρότερα ποσοστά πληθυσμού από την κάλυψη των αναγκών υγείας, ωστόσο, η επιδείνωση στην Ελλάδα κατά το 2023 είναι προφανής. Ειδικά στην περίπτωση της αναμονής, η Ελλάδα βρισκόταν μέχρι το 2022 σε καλύτερη θέση από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο αλλά αυτό ανατράπηκε το 2023.

Διάγραμμα 3.α. Ποσοστό πληθυσμού που αδυνατεί να καλύψει ανάγκες υγείας λόγω απόστασης

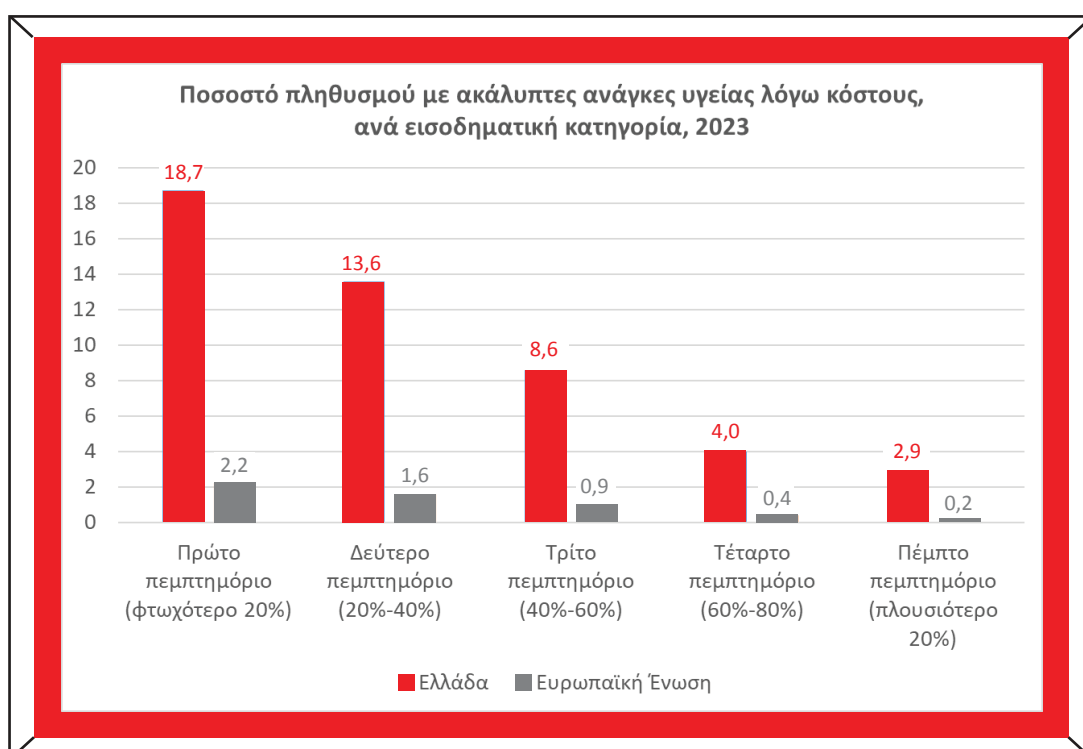

Διάγραμμα 3.β. Ποσοστό πληθυσμού που αδυνατεί να καλύψει ανάγκες υγείας λόγω αναμονής

Εφόσον η βασική αιτία που αποτρέπει τους πολίτες από την κάλυψη των αναγκών υγείας είναι το υψηλό κόστος, μπορούμε να φανταστούμε ότι το πρόβλημα διαφοροποιείται ανάλογα με την οικονομική κατάσταση των ασθενών. Μπορούμε να δούμε αυτή τη διαφοροποίηση αν χωρίσουμε τον πληθυσμό σε πεμπτημόρια εισοδήματος, ξεκινώντας από το φτωχότερο 20%, το αμέσως ανώτερο 20%-40%, κ.ο.κ. μέχρι το πλουσιότερο 20%. Τα αντίστοιχα ποσοστά ανά εισοδηματική κατηγορία για το 2023 φαίνονται στο διάγραμμα 4.

Διάγραμμα 4. Ποσοστό πληθυσμού που αδυνατεί να καλύψει ανάγκες υγείας λόγω κόστους ανα εισοδηματική κατηγορία, 2023

Όπως θα περίμενε κανείς, το κόστος των υπηρεσιών υγείας είναι σαφώς εντονότερο πρόβλημα για τους φτωχότερους. **Το 18,7% των ασθενών που βρίσκεται στη χαμηλότερη εισοδηματική κλίμακα (πρώτο πεμπτημόριο) μένει χωρίς υγειονομική περίθαλψη, καθώς αδυνατεί να καλύψει το κόστος της.** Τα σχετικά ποσοστά μειώνονται όσο ανεβαίνουμε εισοδηματική κατηγορία, όμως οι διαφορές από τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους παραμένουν τεράστιες: τα ποσοστά στην Ελλάδα φτάνουν ακόμα και δεκαπλάσια των αντίστοιχων ευρωπαϊκών. Είναι χαρακτηριστικό ότι το πρόβλημα παραμένει και για τους οικονομικά ευκατάστατους. Το ποσοστό του πληθυσμού στο πλουσιότερο 20% της Ελλάδας που αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες υγείας λόγω κόστους (2,9%) είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό στο φτωχότερο 20% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2,2%)

ΕΝΑ
Ινστιτούτο
Εναλλακτικών
Πολιτικών

ΕΝΑ Ινστιτούτο
Εναλλακτικών Πολιτικών
Ζαλοκώστα 8, 106 71 Αθήνα,
+30 210 364 7912

info@enainstitute.org
www.enainstitute.org